

el Periódico

PER A GENT COMPROMESA

dc. 18

ELS ATEMPTATS DE PARÍS REOBREN EL DEBAT

TEMA DEL DIA

► Pàg. 2 a 8, 56 i 57, i editorial

¿Més seguretat, menys llibertat?

AFP / JULIAN STRATENSCHULTE

Els experts consideren ineficaç i regressiu el pla francès

L'estadi de Hannover, desallotjat ahir per risc d'atemptat.

Hollande i Putin ja coordinen els atacs aeris a Síria

Interior invita els Mossos i l'Ertzaintza a una reunió sobre terrorisme

La por venç el futbol a Alemanya

PACTES POSTELECTORALS

Esquerra media amb la CUP mentre CDC s'allunya

PANORAMA
► Pàgines 18 i 19

Casa Leopoldo no supera la crisi i abaixa la persiana

COSES DE LA VIDA ► Pàgina 41

Sánchez Piñol: «El 12-S de 1714 no s'ha explicat»

PRIMERA FILA ► Pàgines 62 i 63

petites grans bosses

per només
1,50€
+ CUP DEL DIA

Diumenge, la bossa Roberto Verino

el Periódico

Editorials

L'opinió del diari s'expressa només als editorials.
Els articles exposen posicions personals.

Seguretat sense renunciar a la llibertat

Amb l'impacte emocional dels atemptats terroristes de l'11-S als Estats Units encara en el seu punt àlgid, l'Administració de George W. Bush va aconseguir en sis setmanes l'aprovació de la *Patriot Act*, la llei que en nom de la seguretat va arraconar tota una sèrie de drets i llibertats civils i va generar un nou model. Han passat gairebé tres lustres, i si bé és veritat que s'han desactivat complots i cèl·lules terroristes, la llei ha generat una allau de denúncies davant els tribunals contra diversos aspectes de la normativa i nombroses sentències a favor dels demandants.

Aquell model ha difós i ha fet acceptable en molts altres països la primacia de la seguretat per sobre de la llibertat, però no ha evitat la comissió de terrorífics atemptats, com els de divendres passat a París. Ara el debat s'ha obert de nou. A la mateixa França, l'extrema dreta clama per unes me-

asures que ens avergonyeixen com a europeus, i encara més si és possible perquè procedeixen del país que històricament ha establert els fonaments en què s'assenten les bases d'uns drets humans als quals de cap manera estem disposats a renunciar.

El president François Hollande ha anunciat un «pacte de seguretat» que en una primera formulació genèrica com a mínim voreja els límits que s'ha imposat el mateix Estat de dret. La seva concreció aclarirà si els sobrepassa. Si les presses i l'emoció són

Encara que no resulti fàcil, les mesures de protecció enfront del terrorisme no han de menyscabar drets civils

males conselleres sempre, en circumstàncies tan dramàtiques com les actuals encara ho són més. La democràcia no ha de sucumbir al desig d'uns assassins de convertir Europa en un camp de batalla on enterrar el nostre model de societat oberta, de convivència i de llibertat.

La política de la por a la qual els terroristes volen abocar-nos no ha d'arrelar. França, i també la resta de països, han de disposar de les mesures i els mitjans necessaris per protegir els seus ciutadans, però sempre mantenint -encara que no resulti fàcil- l'equilibri entre seguretat i llibertat. En aquest objectiu, la Unió Europea ha d'actuar amb molta fermesa en defensa dels nostres principis, una fermesa que no ha demostrat al llarg de la crisi dels refugiats quan alguns països membres han adoptat mesures que són contràries a l'esperit europeu, a la llei internacional i als drets humans.

Segon avís de Brussel·les a Espanya

Jexamen per part de la Comissió Europea (CE) dels pressupostos dels estats membres per al 2016, excepte els de Xipre i Grècia, es va convertir ahir en un nou avís al Govern espanyol per incomplir l'objectiu de dèficit pactat amb Brussel·les. En la mateixa situació hi ha Àustria, Itàlia i Lituània. La CE posa mala nota, com va fer el 12 d'octubre, als optimistes comptes de l'Executiu de Mariano Rajoy. La convocatòria de les eleccions del 20 de desembre va portar el Govern a

accelerar l'aprovació d'uns Pressupostos que no tenen el plàcet del comissari europeu d'Afers Econòmics i Financers, el socialista francès Pierre Moscovici. És per això que l'Executiu comunitari demana l'adopció de «mesures addicionals» perquè el dèficit estigui en el 2,8% pactat i no en el 3,6% del PIB que plantegen els comptes per al 2016. La petició, ara com ara, cau en sac foradat. Ni les advertències comunitàries han fet variar el discurs oficial del Govern, impregnat de la cita electoral. Però les dades són implacables i

ahir mateix també es va detallar que el deute públic va tancar el tercer trimestre en el 99,4% del PIB, més de cinc dècimes per sobre de l'objectiu del Govern. Espanya no pot viure instal·lada en aquesta eufòrica sortida de la recessió que airegen Mariano Rajoy i els seus ministres si la realitat és la que apunta la CE. Una realitat que es manifesta, per exemple, en un creixement amb bases poc sòlides -a partir d'un consum interior més gran- i una taxa d'atur superior al 20%, no més superada per Grècia a Europa.

Animus iocandi

Ferreres

. PAPA, C'QUÈ VOL DIR ALLÒ DE "TENIR MÉS MORAL QUE L'ALCOYANO"?

DIEN QUE CAP AL FINAL D'UN PARTIT EN QUÈ PERDIA PER DEU A ZERO, EL CLUB DEPORTIVO ALCOYANO ENCARA DEMANAVA PRÒRROGA

UN CAS SEMBLANT AL DEL SR MAS, QUE SEMPRE VA CONFIAR EN EL SUPORT DE LA CUP

Noms propis

Alexis Tsipras
Primer ministre grec

Grècia i les institucions creditors han desbloquejat un tram del tercer rescat que permetrà obtenir fons per a la recapitalització de la banca, però això obliga el Govern a abandonar més les seves promeses socials, sobretot les que afecten els desnonaments. **► Pàg. 16**

Eduard Vallès
Comissari d'art i historiador

Ha recopilat en un luxós llibre els paisatges de la Barcelona que Picasso va viure i després va recrear en quadros que ara estan repartits per museus de tot el món. L'obra també recull els treballs que el geni va realitzar a Horta de Sant Joan, Gósol, Cadaqués i Ceret. **► Pàg. 40**

José Ramón Díez
Director general de TVE

En una reacció a la qual no ens té acostumats, la cadena pública estatal va canviar de plans i, després de suspendre's el Bèlgica-Espanya, va apostar per retransmetre l'Anglaterra-França, un emotiu partit després dels atemptats de París. **► Pàg. 56**

Albert S. Piñol
Escriptor

L'esperada segona part de la celebradíssima i supervendes *Victus* arriba avui a les llibreries. A *Vae Victus*, editada també per La Campana, Sánchez Piñol fabula sobre la dècada posterior a la caiguda de Barcelona el 1714. **► Pàg. 62**

Nigel Planer
Actor i escriptor

L'artista londinenc ha tornat a Catalunya, on va tenir una gran popularitat amb la sèrie *Els joves*, que va rodar fa tres dècades. Ara ha sigut el convidat del programa *Catalunya experience*, que de la mà de TV-3 permet conèixer millor el país. **► Pàg. 77**

eP Primera fila ICULT

'Vae victus', la continuació de 'Victus', arriba avui a les llibreries

ERNEST ALÓS
BARCELONA

Victus ja té continuació: *Vae victus*, la segona novel·la d'Albert Sánchez Piñol (Barcelona, 1965) protagonitzada per l'aparentment descregut supervivent del setge de Barcelona Martí Zuviría, arriba avui a les llibreries publicat per La Campana tant en l'original castellà com en la traducció al català de Xavier Pàmies. De vençuts a ai dels vençuts. De l'11 de setembre del 1714 al 12 de setembre i més enllà, en quatre episodis situats en diferents moments del segle XVIII, a Catalunya, França, Carolina del Sud i Nova Zelanda.

—¿Són quatre contes llargs, una novel·la en diferents capítols...?

—Són quatre relats autònoms entre si però al mateix temps vinculats, amb una lògica i continuïtat. La meua idea inicial era fer només el primer, *Americanus* (té més de 200 pàgines). Però tenia el personatge del Carrasclat, i el 12 de setembre... Volia resoldre caps pendents de lligar de *Victus*. Que el duc de Berwick i Verboom quedessin impunes em sabia greu. Aquí hi ha una mica de justícia històrica. Tots dos van morir com explico, el que faig és posar-hi Zuviría pel mig.

—¿Aquests episodis són els embrions d'una sèrie de novel·les a les quals ha renunciat?

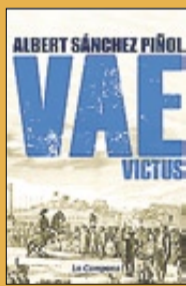
—Des del principi tinc tot el segle XVIII vist pels ulls de Martí Zuviría. Seria ideal que arribés a 10 volums. Però per si de cas no hi arribo, ja mato Verboom aquí. Era una promesa que feia a *Victus* i s'havia de complir. El projecte el mantinc. Si el faig o no, depèn de si a la gent li interessa. A partir d'aquí ja no compto amb l'11 de setembre. Cada llibre serà diferent.

—Recorda la sèrie de *Flashman*, el brivall britànic creat per George MacDonald Fraser que va saltant per tots els grans moments del segle XIX. Però no és tan cínic.

—La idea és la mateixa. *Flashman* fa riure però hi ha moments en què de

Albert Sánchez Piñol

«El 12 de setembre del 1714 no s'ha explicat»

'Victus', la primera novel·la d'Albert Sánchez Piñol escrita en castellà, va ser el llibre de l'any del 2012. I traduïda al català, també del 2013. Ara, amb *'Vae victus'*, assumeix el repte de convertir el seu protagonista en l'observador aventurer de tota una sèrie d'episodis al llarg del segle XVIII.

quatre aventures en tres continents

'AMERICANUS'

Martí Zuviría i la guerra yama

En el primer dels quatre episodis de *Vae victus*, *Americanus*, Martí Zuviría s'escapa pels pèls de Barcelona i va a parar a Carolina del Sud, on és fet captiu pels indis yama i participa en la guerra d'aquests contra els britànics el 1715. «És apassionant. M'anava perfecte posar Zuviría en una guerra en què els indígenes estan a punt de guanyar», diu Albert Sánchez Piñol. El líder yama és un cacic, Caesar, que en la realitat va tenir un paper una mica diferent. Però el conflicte va ser tan enrevessat que l'escriptor ha preferit «simplificar una mica».

'HISPANIENSIS'

Carrasclat i Berwick el 1719

El 1719 es giren les tornes. Felip V desafia Europa, intenta recuperar Itàlia i França el fa passar per l'adreçador. 8.000 catalans se sumen a la campanya. Martí Zuviría acaba tornant a trobar-se amb el duc de Berwick, que ara promet als catalans que recuperaran les llibertats (mentint, és clar), i Carrasclat, líder guerriller. ¿Heroi o bandoler mitificat? «Té els seus detractors, però no hi ha fonts que et diguin que era un xoriço. La gràcia del relat era el pacte fàustic entre Carrasclat i Berwick».

tan fastigós ja no li trobes la gràcia: ifuig amb la seva estimada de Crimea al carro i com que pesa molt la tira! Zuviría es deixa portar, però acaba escollint un bàndol. M'interessava que la seva aventura a Amèrica es convertís en un mirall de la del setge de Barcelona. No acabes lluitant per ideals abstractes, sinó per la gent a qui t'estimes. I a mi el XVIII m'interessa més que el XIX, un segle que trobo que és molt trist. El colonialisme, que esclavitzava els negres, i la industrialització, que esclavitzava els blancs. Però al XVIII encara existeix la idea esperançada que les coses aniran bé. I és ple de personatges que a mi m'agradaria explicar

des dels ulls de Zuviría. En la sèrie de Flashman la gent sap qui és el general Custer. Però la gent, aquí, no sap qui és el Carrasclat. Té més altura històrica que Serrallonga, que és més conegut. Explicar el 12 de setembre, que no s'ha explicat, o la figura de Carrasclat, crec que valia la pena.

–Sobre aquest 12 setembre se suma a la tesi d'Albert García Espuche: que és un mite això d'obrir els tallers i treballar com si res.

–És Berwick qui diu que allà, l'endemà, no hi passava res. ¿Però en què volies que treballessin? ¿Quins productes hi podia haver als tallers? ¿Qui volies que comprés? Era totalment impossible en una ciutat en què havien caigut 50.000 bombes. Altres testimonis diuen que es reconeixia els habitants de Barcelona durant setmanes després del setge per l'aspecte de demacrats que feien.

–A l'introduir en el primer episodi els indis yama, de Carolina del Sud, i explicar com el contacte amb els europeus transformava la seva cultura, ¿li ha sortit l'antropòleg que va ser?

–Home, una mica. En realitat, el conflicte té poca cosa a veure amb la cultura. Els colons enduteixen les societats indígenes i les dominen financerament. És una cadena de submissions financeres que es van introduint cap a l'interior de tot el continent.

–A la part més de peripècia de Victus i Vae Victus utilitza episodis que estan a un pas de semblar inversemblants, veient gairebé l'slapstick, com el cotxe de morts segrestat que s'estampa en una cristalleria o ara el càstig de les tres galledes en el viatge a Amèrica.

–Són escenes secundàries, però em fa riure explicar-les. Inversemblant, bé, sí, però Zuviría és un aventurer a qui li passen aquestes coses. Les notes a peu de pàgina que aquí he introduït em van bé: a Victus m'haurien permès explicar que això del cotxe fúnebre li va passar de veri-

«Volia resoldre caps per lligar de 'Victus'. Em sabia greu que el duc de Berwick i Verboom quedessin impunes»

«Tinc tot el segle XVIII vist pels ulls de Martí Zuviría. Seria ideal arribar als 10 volums»

«Hi ha cert paral·lelisme –el fet de bandejar-te, de no reconèixer-te com a bàndol legítim–, però no més»

tat a Vauban, i només hi afegeixo la cristalleria.

–Zuviría retorna a Catalunya en un parell d'ocasions en el llibre. El seu plantejament veig que és que no hi va haver submissió, sinó que hi va haver resistència, i que es va allargar en el temps. ¿Però no es van acomodar de seguida els catalans al règim borbònic?

–Hi ha una societat derrotada però que amb mig milió d'habitants en té 10.000 que se'n van a la muntanya l'any 1719. Aquí hi has de comptar desesperats, bandolers i oportunistes també, però que la resistència va continuar és seguríssim. M'han anat molt bé les fonts borbòniques, utilitzant cartes, notes i despatxos en què expliquen que els que arriben de França el 1719 són fusellers catalans i que la gent els acull perquè vénen a restituir-los les seves antigues llibertats. Després sí que es van acomodar, i surten aquests historiadors a explicar que el règim borbònic va resultar positiu. Però és que als catalans els va quedar solament una opció: treballar. Una sola sortida: l'economia. ¿Què havien de fer? ¿Morir-se? I és clar que van establir relacions amb el poder. ¿Amb qui, si no? Però això el 1725.

–Quan va publicar Victus el vam arrossegar bastant a fer paral·lelismes amb l'actualitat del moment. ¿Ara, què?

–Crec que sí que hi ha una cosa, per dir-ho amb totes les distàncies que s'han de posar quan ens separen 300 anys dels fets. El que veus en totes les cròniques del 1719 és com el règim no vol atorgar estatus de combatent als miquelets. I Felip V considera enemics els altres reis, no els súbdits rebels. Aquest bandejar-te, no reconèixer-te com a bàndol legítim. ¿Com pots negociar, si la base, el punt de partida, és que hi ha una sola nació, amb gent que diu que no, que ells en són una altra? Aquesta negació de l'interlocutor com a tal, de la seva legitimitat, això sí que és un cert paral·lelisme. Però no en volia establir més, perquè cansa. ≡

Vegeu el vídeo d'aquesta entrevista amb el mòbil o a e-periodico.cat

Sèries (de llibres)

Les sèries poden amb tot. Ens agraden les històries amb un *continuarà*, fins al punt que, sovint, aquests relats seriats solapen involuntàriament la resta de la producció de l'autor, perquè el lector actua com un *hooligan* i passa dels seus altres llibres. Em deia fa uns dies **Eduardo Mendoza**, arran de la publicació d'*El secreto de la modelo extraviada*, que molts lectors li demanen més novel·les d'aquesta sèrie policíaco/humorística perquè de les altres «ja n'hi ha moltes» (lectors *dixit*). Li passa igual a **Alicia Giménez Bartlett**, que per tenir en l'òlimp dels investigadors la gran Petra Delicado sempre ha de respondre preguntes sobre ella encara que el motiu de la trobada sigui el seu recent Planeta. I què es pot dir de **Henning Mankell**, que va publicar abans de morir l'emotiva *Arenes movedisses*. Segur que s'hauria parlat més d'aquesta obra si en lloc de ser ell mateix el protagonista ho hagués sigut Wallander, el seu famós inspector.

Ens agraden els 'continuarà' i no només en televisió, en la literatura també

Però n'hi ha més. ¿Que potser no es va ser injust amb **Vázquez Montalbán** per venerar-se més la sèrie de Pepe Carvalho que les altres fantàstiques novel·les, com *Los alegres muchachos de Atzavara* i *Galíndez*? I si fins i tot **J. K. Rowling** haurà d'anar a la botiga d'Ollivanders per comprar-se una eficaç vareta màgica que l'ajudi a superar les aventures de Harry Potter!

I no creguin que aquest fenomen passa només amb les sèries policíiques o juvenils. Davant la publicació d'una nova novel·la d'**Almudena Grandes**, *Los besos en el pan*, ja m'han arribat comentaris d'alguns seguidors que la miren de reüll perquè el que volen són més entregues d'*Episodios de una guerra interminable*.

Sé que no és un fenomen exclusivament literari. També hi ha els devoradors de sèries televisives, que han abandonat els cines perquè se senten més motivats al sofà de casa. Hauré d'estar atent, a veure si encara em trobaré publicant articles per entregues. Segur que, abans d'arribar a aquesta columna, duen haver llegit nous capítols de notícies que, més que rellevants fets històrics, semblen autèntics culebrons. ≡

'MAGNA PARENS'

Frederic II de Prússia i una venjança

Un índex del futur que li espera a Martí Zuviría, fent salts per les corts de l'Europa del segle de les Llums fins a acabar dictant les seves memòries a la Viena del 1789. Aquí coneix Frederic II de Prússia, el 1730, i el seu suport li permet tornar a introduir-se a Barcelona per cobrar-se una cruel venjança pendent des del 1714. «Frederic el Gran és un personatge apassionant: és un intel·lectual, escriu molt bé, és homosexual i el seu pare per curar-lo executa el seu amant davant seu, i acaba sent el gran conquistador d'Europa», explica Sánchez Piñol.

'AUSTRALIS'

Amb el capità Cook a Nova Zelanda

El 1768, amb 70 anys, Martí Zuviría s'embarca en l'expedició del capità Cook per observar el trànsit de Venus des de Tahití. L'experiment és un fracàs però descobren Nova Zelanda. L'últim episodi podria no haver-lo posat, però Cook sempre m'ha apassionat. Els del XVIII eren tan diferents dels exploradors del segle XIX, que s'obrien pas a trets...», explica el novel·lista. «M'anava bé acabar amb Zuviría abandonat en una platja bàrbara. I ja tinc programat –afegeix Sánchez Piñol– com el salven: poc després va passar per allà un francès, i me'l puc emportar a Amèrica...».